

Uchwała z dnia 8 maja 2001 r. III CZP 15/01

Przewodniczący Sędzia SN Filomena Barczewska

Sędziowie SN: Marian Kocon (sprawozdawca), Elżbieta Skowrońska-Bocian

Sąd Najwyższy w sprawie z urzędu w przedmiocie orzeczenia wobec Beaty W. i Haliny N. zakazu w trybie art. 17² Prawa upadłościowego, po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym w dniu 8 maja 2001 r., przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jana Szewczyka, zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 30 stycznia 2001 r.

„czy sąd rejonowy rozpoznający sprawę w przedmiocie orzeczenia zakazu prowadzenia działalności określonej w art. 17² § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 1991 r. Nr 118 poz. 512 ze zm.) powinien rozpoznawać ją w składzie trzyosobowym (tak jak sąd upadłościowy), czy też jednoosobowo (jak sąd prowadzący postępowanie nieprocesowe)?”

podjął uchwałę:

Sąd rejonowy orzeka o zakazie prowadzenia działalności określonej w art. 17² § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe (jedn. tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm.) w składzie trzech sędziów.

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 13 listopada 2000 r. pozbawił uczestniczki postępowania Beatę W. i Halinę N. prawa prowadzenia działalności określonej w art. 17² § 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. – Prawo upadłościowe (jedn. tekst: Dz.U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm. – dalej "Pr.upadł.") na okres dwóch lat.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, rozpoznając apelację uczestniczek postępowania, powziął wątpliwość, którą jako zagadnienie prawne przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia (art. 390 § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie upadłościowe dzieli się na dwa odrębne stadia. Pierwsze obejmuje postępowanie związane z ogłoszeniem upadłości i kończy się wydaniem postanowienia w tym przedmiocie, a drugie – postępowanie upadłościowe, jakie toczy się po wydaniu postanowienia o ogłoszeniu upadłości i zmierza do likwidacji majątku masy upadłości oraz dokonania podziału uzyskanej sumy pomiędzy wierzycieli. Jeżeli chodzi o pierwsze stadium postępowania, art. 8 § 2 Pr.upadł. stanowi, że o ogłoszeniu upadłości orzeka sąd rejonowy – sąd gospodarczy w składzie trzech sędziów zawodowych.

W myśl art. 64 Pr.upadł., po ogłoszeniu upadłości postępowanie toczy się w tym sądzie, który upadłość ogłosił, a zatem również w sądzie rejonowym – sądzie gospodarczym. Z kolei art. 67 § 3 Pr.upadł. przewiduje, że sąd w tym postępowaniu orzeka w składzie trzech sędziów. Nie ma wątpliwości – skoro w myśl art. 64 Pr.upadł. właściwe postępowanie upadłościowe jest kontynuacją postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości – że przez skład „trzech sędziów” rozumieć należy skład trzech sędziów zawodowych (art. 64 w związku z art. 8 § 2 Pr.upadł.), a wszczęcie postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości jest również wszczęciem postępowania obejmującego właściwe postępowanie upadłościowe. Takie ujęcie postępowania upadłościowego występuje w art. 68 Pr.upadł., który stanowi, że w postępowaniu upadłościowym, nie wyłączając postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości, stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego.

Sądowi prowadzącemu postępowanie upadłościowe przekazano też orzekanie w sprawach o wymierzenie sankcji z art. 17² § 1 Pr.upadł. W sprawach, o których mowa w § 1 tego przepisu, orzeka sąd prowadzący postępowanie upadłościowe. Treść art. 17² § 2 Pr.upadł. przesądza zatem o składzie sądu orzekającego w sprawach, o których mowa w art. 17² § 1. Sąd prowadzący postępowanie upadłościowe bowiem orzeka, jak już wskazano, w składzie trzech sędziów zawodowych.

Z tym stanowiskiem nie pozostaje w sprzeczności art. 17² § 6 Pr.upadł., stwierdzający, że w sprawach, o których mowa w § 1, w zakresie nie uregulowanym

w § 2-5, stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym. Jeżeli bowiem w Prawie upadłościowym zamieszczono przepis szczególny (art. 17² § 2), przesądzający o składzie sądu w tych sprawach, to tym samym w tej kwestii nie mają zastosowania przepisy kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym, a w tym art. 509. (...)

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 390 k.p.c., rozstrzygnął przedstawione zagadnienie prawne, jak w uchwale.